

VISMAZĀKAJAM NO ŠIEM

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Lk 4:16–19; Jes 62:1, 2; 5Moz 15:11; Mt 19:16–22; Lk 19:1–10; Īj 29:12–16.

ATMIŅAS PANTS:

“Tad Kēniņš sacīs tiem, kas pa labo roku: nāciet šurp, jūs Mana Tēva svētītie, iemantojiet Valstību, kas jums ir sataisīta no pasaules iesākuma.” (Mt 25:34)

Bībele bieži runā par svešiniekiem (reizēm tos sauc par ienaidniekiem), bāreņiem un atraitnēm. Šī ļauzu grupa bija tie, ko Jēzus sauca par “Maniem vismazākajiem brāļiem” (Mt 25:40).

Kā mēs varam identificēt šos cilvēkus mūsdienās? Bībeles laikos svešinieki bija cilvēki, kas bija atstājuši savu dzimteni, varbūt kara vai bada dēļ. Ekvivalents mūsdienās var būt miljoniem bēgļu, kas kļuvuši trūcīgi apstākļu dēļ, ko viņi nav izvēlējušies.

Bez tēva ir tie bērni, kas zaudējuši savus tēvus karā, negadījumos vai slimības dēļ. Šajā grupā varētu būt arī tie, kuru tēvi ir cietumā vai kā citādi nevar būt klāt. Cik plašs kalpošanas lauks šeit paveras!

Atraitnes ir tās, kas dzīvesdraugu zaudējušas tā paša iemesla dēļ kā bez tēva palikušie. Daudzas atraitnes vada savas “viena vecāka ģimenes”, un palīdzība, ko draudze var piedāvāt, tām var būt ļoti svarīga.

Kā mēs redzēsīm šajā nedēļā, palīdzēt trūcīgajiem nav tikai izvēle, jo mēs esam Dieva darba pārvaldnieki. Tā ir sekošana Jēzus paraugam un paklausība Viņa pavēlēm.

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 18. februārī.

Jēzus dzīve un kalpošana

Savas publiskās kalpošanas sākumā Jēzus ceļoja uz Nacareti Galilejas reģionā. Tā bija Viņa dzimtā pilsēta, un vietējie iedzīvotāji jau bija dzirdējuši par Viņa darbu un brīnumiem. Pēc ieraduma Jēzus apmeklēja sabata dievkalpojumu sinagogā. Lai gan Jēzus nebija kalpojošais rabi, Viņam iedeva Jesajas rulli un lūdza lasīt Rakstus. Jēzus lasīja Jes 61:1, 2.

Izlasi Lk 4:16–19 un salīdzini to ar Jes 61:1, 2 (sk. arī Lk 7:19–23). Kā tu domā, kāpēc Jēzus izvēlējās tieši šos pantus? Kāpēc šie Jesajas panti jāuzskata par mesiāniskiem? Ko tie atklāja par Mesijas darbu? _____

Tā kā reliģiskie vadītāji acīmredzot bija palaiduši garām praviņojumus par Mesiju, kas piedzīvo ciešanas, un bija nepareizi sapratuši praviņojumus par Viņa otrās nākšanas godību (tam vajadzētu kalpot kā atgādinājumam mums par to, cik svarīgi patiešām ir pareizi skaidrot praviņojumus), lielākā daļa cilvēku nepareizi uzskatīja, ka Mesijas misija ir atbrīvot Israēlu no iekarotājiem un apspiedējiem romiešiem. Domai par to, ka Mesijas misija ir definēta Jes 61:1, 2, vajadzēja būt patiesam šokam.

Nabagus parasti noniecināja gan negodīgi ierēdņi, piemēram, nodokļu iekasētāji, gan uzņēmēji un pat viņu kaimiņi. Parasti tika uzskatīts, ka nabadzība ir Dieva lāsts un ka viņu nelaimīgais stāvoklis noteikti ir viņu pašu vaina. Šādas domāšanas dēļ atradās cilvēki, kas neuztraucās par nabadzīgajiem un viņu nelaimīgo stāvokli.

Tomēr Jēzus mīlestība pret trūcīgajiem bija viens no lielākajiem pierādījumiem, ka Viņš ir Mesija, kā to var redzēt Jēzus atbildē uz Jāņa Kristītāja jautājumu par Viņu kā Mesiju (sk. Mt 11:1–6). “Līdzīgi Glābēja mācekļiem Jānis Kristītājs nesaprata Kristus valstības raksturu. Viņš gaidīja, ka Jēzus ieņems Dāvida troni un, tā kā laiks gāja, bet Glābējs nepretendēja uz ķēniņa autoritāti, Jānis samulsa un sāka uztraukties.” (Elena Vaita “Laikmetu ilgas”, 215. lpp.)

“Tīra un neapgānīta kalpošana Dieva Tēva priekšā ir šī: pieskatīt bāriņus un atraitnes viņu bēdās, sevi no pasaules pasargāt neapgānītu.” (Jēk 1:27) Kā šim pantam vajadzētu palīdzēt mums sakārtot savas reliģiskās prioritātes? _____

Dieva rūpes par trūcīgajiem

Bībeles autori savos rakstos iekļāvuši to, kā Dievs rūpējas par nabagiem, svešiniekiem, atraitnēm un bāreņiem. Ieraksti par šādiem ziņojumiem sniedzas līdz pat Sinaja kalnam. “Sešus gadus apsēj savu zemi un savāc tās augļus. Bet septītajā gadā atstāj to dusam mierā, lai no tās ēd tavas tautas nabagie; un, kas pāri atliekas, to lai meža zvēri noēd; tāpat dari ar savu vīna dārzu un eļļas koku.” (2Moz 23:10, 11)

Izlasi 3Moz 23:22 un 5Moz 15:11. Lai arī cik atšķirīgs ir šis konteksts salīdzinājumā ar mūsdienām, kādus principus mums vajadzētu paņemt no šiem pantiem? _____

Parasti tiek saprasts, ka “brālis” šeit apzīmē israēliešus vai ticības biedrus. Mēs arī domājam par viņiem kā par cienīgiem nabagiem jeb “vismazākajiem no šiem Maniem brāļiem”. Psalmi sniedz norādījumus par to, kā mums vajadzētu izturēties pret trūkumcietējiem. “Spriediet tiesu nabagam un bāriem, gādājiēt taisnību vārgajiem un trūcīgajiem! Glābiet mazos ļaudis un nabagus, atsvabiniet viņus no bezdievju rokas.” (Ps 82:3, 4) Šie panti norāda mūsu iesaistīšanos daudz plašākos veidos nekā tikai pārtikas nodrošināšana.

Tad ir vēl apsolījumi tiem, kas palīdz trūcīgajiem. “Kas dod nabagam, tam nekā netrūks, bet, kas savas acis no nabaga novērš, dabūs dzirdēt daudz lāstu.” (Sak 28:27) “Ķēniņam, kas taisnīgi tiesā nabagos, viņa goda krēsls pastāvēs mūžīgi.” (Sak 29:14) Un ķēniņš Dāvids teica: “Svētīgs, kas rūpējas par grūtdieni! Tas Kungs viņu izglābs ļaunā dienā.” (Ps 41:1) Senajā Israēlā tā vienmēr bija prioritāte, pat ja dažkārt tika pazaudēta no redzesloka.

Turpretī pat modernākos laikos, īpaši Anglijā, tā dēvētā “sociāldarvinisma” ietekmē daudzi domāja, ka ne tikai nav morālas prasības palīdzēt nabadzīgajiem, bet to darīt ir nepareizi. Sekojot dabas likumiem, kad stiprie izdzīvo uz vājo rēķina, “sociāldarvinisti” uzskatīja, ka palīdzība nabadzīgajiem, slimajiem un trūcīgajiem būtu sabiedrībai kaitīga, jo, ja tie vairotos, viņi tikai vājinātu visas tautas sociālo struktūru. Lai cik nežēlīgi tas būtu, šī domāšana bija ticības evolūcijai un tās sludinātā nepatiesā vēstījuma loģisks iznākums.

Kā evaņģēlijam – idejai, ka Kristus ir nomiris par visiem, – vajadzētu ietekmēt to, kā mēs izturamies pret visiem cilvēkiem, lai arī kas viņi būtu? _____

Bagātais jaunais valdnieks

Mēs nezinām daudz par bagāto jauno valdnieku, izņemot to, ka viņš bija valdnieks – jauns un bagāts. Un viņam bija arī interese par garīgām lietām. Viņš bija tik enerģisks, ka skrēja pie Jēzus (Mk 10:17). Viņš bija sajūsmā, uzzinot par mūžīgo dzīvi. Šis stāsts acīmredzot ir tik svarīgs, ka ierakstīts visos trīs sinoptiskajos evaņģēlijos: Mateja 19:16–22, Marka 10:17–22 un Lūkas 18:18–23.

Izlasi Mt 19:16–22. Ko Jēzus domāja, sakot viņam: “Ja tu gribi būt pilnīgs, tad noej, pārdod visu, kas tev ir, un atdod to nabagiem; tad tev būs manta debesīs; un tad nāc un staigā Man paka!” (Mt 19:21)?

Lielākajai daļai no mums Jēzus neprasa pārdot visu, kas mums ir, un atdot naudu trūcīgajiem. Bet nauda acīmredzot bija šī vīrieša dievs, un, lai gan Jēzus atbilde var likties diezgan skarba, Viņš zināja, ka tā ir šī vīrieša vienīgā cerība uz glābšanu.

Bībele ziņo, ka viņš devās prom noskumis, jo bija ļoti bagāts. Viņam tika piedāvāta mūžīgā dzīvība un vieta Jēzus iekšējā lokā (“Nāc, seko Man” – šādus vārdus Jēzus bija izmantojis, arī aicinot 12 mācekļus). Tomēr mēs vairs neko nedzirdam par šo jauno vīrieti. Viņš mūžības vietā izvēlējās savus laicīgos īpašumus.

Cik šausmīgs kompromiss, vai ne? Cik skumjš “atlikta gandarījuma” neievērošanas piemērs (sk. iepriekšējās nedēļas tēmu)! Izvēlēties to, ko izvēlējās šis vīrietis, ir maldi, jo neatkarīgi no tā, ko materiālā labklājība var mums sniegt tagad, agri vai vēlū mēs visi mirsim un saskarsimies ar savu mūžīgo likteni. Tikmēr daudzi turīgie ir atklājuši, ka viņu bagātība nav devusi viņiem mieru un laimi, uz ko viņi bija cerējuši; patiešām, šķiet, ka daudzos gadījumos ir noticis pretējais. Tik daudz biogrāfiju uzrakstīts par to, cik nožēlojami bijuši daudzi bagāti cilvēki. Patiesībā visā pierakstītajā vēsturē viens no labākajiem ainojumiem, cik neapmierinoša var būt bagātība pati par sevi, ir atrodams Salamana mācītāja grāmatā. Neatkarīgi no tā, kādas citas mācības tajā ietvertas, viena ir nepārprotama: mieru un laimi nevar nopirkt par naudu.

“Jo, kas savu dzīvību grib glābt, tas to zaudēs; un, kas savu dzīvību zaudē Manis un evaņģēlija dēļ, tas to izglābs. Jo ko tas cilvēkam palīdz, ka viņš iemanto visu pasauli un zaudē savu dvēseli? Jeb ko cilvēks var dot par savas dvēseles atpirkšanu?” (Mk 8:35–37)

Ko nozīmē zaudēt dzīvību evaņģēlija dēļ?

Caķejs

Caķejs bija bagāts jūds, kas bija sapelnījis naudu, strādājot par nodokļu iekasētāju ienīsto romiešu labā. Šī iemesla dēļ, kā arī tāpēc, ka viņš un citi nodokļu iekasētāji ņēma lielāku nodokli, nekā bija jādod, Caķeju ienīda un sauca par “grēcinieku”.

Caķejs dzīvoja Jērikā, kas atradās pie plaša tirdzniecības ceļa. Jēzus un Caķeja satikšanās nebija nejaušība. Caķejs acīmredzot bija nonācis pie garīgas pārlicības un savā dzīvē gribēja kādas pārmaiņas. Viņš bija dzirdējis par Jēzu un gribēja Viņu redzēt. Bija izskanējušas runas, ka grupa, ar kuru ceļoja Jēzus, tajā dienā ieradīsies Jērikā. Jēzum bija jāiet cauri Jērikai, dodoties Savā pēdējā ceļojumā no Galilejas uz Jeruzalemi. Kristus pirmie vārdi Caķejam atklāja, ka Jēzus par viņu zināja visu jau pirms ieiešanas pilsētā.

Izlasi Lk 19:1–10. Kāda bija atšķirība starp šī bagātā vīra piedzīvojumu ar Jēzu un bagāto jauno valdnieku? _____

Caķejam un bagātajam jauneklīm bija kaut kas kopīgs. Abi bija bagāti. Abi gribēja redzēt Jēzu, abi gribēja mūžīgo dzīvību. Bet šeit līdzīgais beidzas.

Ievērojiet, ka tad, kad Caķejs teica, ka viņš dos “pusi no savas mantas” (Lk 19:8) nabagiem, Jēzus pieņēma šo žestu kā patiesas atgriešanās piedzīvojuma izpausmi. Jēzus neteica: “Atvaino, Caķej, bet, tāpat kā ar bagāto jaunekli, – visu vai neko. Ar pusi nepietiks.” Kāpēc? Visdrīzāk tāpēc, ka, lai gan Caķejam noteikti patika viņa bagātība, tā nebija viņam kļuvusi par dievu, kā tas bija bagātajam jauneklīm. Lai gan mēs nezinām, ko tieši Jēzus viņam teica, Caķejs ir pirmais, kurš runā par naudas došanu nabagiem. Turpretī bagātajam valdniekam Jēzus teica, lai viņš atdod visu, citādi tas viņu iznīcinās. Lai gan Caķejam, līdzīgi kā jebkuram bagātam cilvēkam, bija jābūt uzmanīgam attiecībā uz bagātības riskiem, šķiet, ka viņš to labāk kontrolēja nekā bagātais jauneklis.

“Kad bagātais jauneklis aizgāja no Jēzus, mācekļi bija pārsteigti par sava Mācītāja vārdiem: ‘Cik grūti bagātie ieies Dieva valstībā!’ Viņi jautāja cits citam: ‘Kas tad var tapt glābts?’ Tagad viņi saņēma uzskatāmu mācību par Kristus vārdu patiesīgumu: ‘Kas cilvēkiem nav iespējams, tas iespējams Dievam.’ (Mk 10:23, 26; Lk 18:27) Tie redzēja, kā, pateicoties Dieva žēlastībai, bagāts cilvēks var ieiet Debesu valstībā.” (Elena Vaita “Laikmetu ilgas”, 555. lpp.)

Vīrs vārdā Ījabs

Izlasi Īj 1:8. Kā Dieva aprakstīja Ījabu? _____

Ir jauki, ka pat Dievs nosauc Ījabu par “sirdsskaidru” un “taisnu” (Īj 1:8), tik sirdsskaidru un taisnu, ka viņam līdzīga nav vīrs zemes. Un interesanti, ka tie ir paša Dieva vārdi par Ījabu.

Pat pēc tam, kad Ījabs bija piedzīvojis vienu katastrofu pēc otras, Dievs atkārtoja to, ko Viņš sākumā bija teicis par Ījabu, ka vīrs zemes nav līdzīga viņam – tik sirdsskaidra un taisna cilvēka. Taču šoreiz viņš pievienoja jaunu elementu. Ījabam tas viss vēl joprojām bija, “kaut arī tu Mani pret viņu esi musinājis un skubinājis viņu nepamatoti padarīt nelaimīgu” (Īj 2:3).

Un, lai gan mēs gūstam spēcīgu priekšstatu par Ījaba pilnību un taisnumu tajā, kā viņš atteicās atlaist Dievu, neskatoties uz visu notikušo un viņa nelaimīgās sievas zobgalību – “Vai tu stipri vēl turies pie savas sirds skaidrības? Atsaki Dievam un mirsti!” –, grāmata atklāj vēl vienu Ījaba dzīves aspektu pirms šeit notiekošās drāmas.

Izlasi Īj 29:12–16. Kas ir attēlots šeit, sniedzot mums vēl lielāku ieskatu Ījaba rakstura noslēpumā? _____

Iespējams, ka šeit visnozīmīgākie ir Ījaba vārdi: “Un es uzklaušīju sūdzības no tādiem, kurus es nemaz nepazinu” (Īj 29:16). Citiem vārdiem, Ījabs vienkārši negaidīja, kad viņam, piemēram, tuvosies skrandains ubags ar izstieptu roku. Ījabs aktīvi meklēja citu vajadzības un tad rīkojās saskaņā ar tām.

Elena Vaita ierosina: “Negaidi, kad viņi [trūcīgie] pievērsīs tavu uzmanību savām vajadzībām. Rīkojies kā Ījabs. Viņš meklēja to, ko viņš nezināja. Dodieties iepazīšanas ceļojumā un uzziniet, kas ir nepieciešams un kā to vislabāk nodrošināt.” (“Liecības draudzei” 5. sēj., 151. lpp.) Šāds Dieva naudas un Dieva resursu pārvaldīšanas līmenis ir augstāks, nekā praktizē daudzi Dieva bērni mūsdienās.

Izlasi Jes 58:6–8. Kā mēs varam šos senos vārdus attiecināt uz sevi? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Kad Cilvēka Dēls nāks savā godībā un visi eņģeļi līdz ar Viņu, tad Viņš sēdēs uz sava godības krēsla. Un visas tautas tiks sapulcētas Viņa priekšā; un Viņš tās šķirs (..) (Mt 25:31, 32) Tā Kristus Eļļas kalnā saviem mācekļiem attēloja lielās tiesas dienas ainas. Viņš uzsvēra, ka spriedumā izšķirošs būs viens punkts. Kad tautas tiks sapulcinātas Viņa priekšā, tur būs tikai divas šķiras, un šo grupu mūžīgo likteni noteiks tas, ko tās būs vai nebūs darījušas savam Kungam cietēju un trūcīgo personā.” (Elena Vaita “Laikmetu ilgas”, 637. lpp.)

“Kad jūs savas mājas durvis atverat Kristus trūcīgajiem un ciešanu nomāktajiem, jūs uzņemat neredzamus eņģeļus. Jūs ielūdzat Debesu būtņu sabiedrību, kas ienes svēta miera un prieka atmosfēru. Tie nāk ar slavu uz lūpām, un Debesīs izskan atbildes akords. Katrs žēlastības darbs tur tiek apsveikts ar mūziku. Tēvs no sava godības krēsla nesavtīgos strādniekus pieskaita saviem vislielākajiem dārgumiem.” (“Laikmetu ilgas” 639. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. “Jo tur, tanī zemē, netrūks arī nabagu.” (5Moz 15:11) Papildus tam, ka šis pareģojums, lai arī tūkstošiem gadu vecs, diemžēl ir piepildījies, kā mums to saprast mūsdienās? Daži ar šiem vārdiem attaisnojuši nepalīdzēšanu nabadzīgajiem, spriežot šādi: “Dievs teica, ka nabagi vienmēr būs mūsu vidū, tāpēc tā tas ir.” Kur ir kļūda šādā domāšanā?

2. Izlasi 1Tim 6:17–19: “Tiem, kas ir bagāti tagadējā pasaules laikmetā, piekodini, lai viņi nebūtu augstprātīgi un neliktu cerību uz nedrošo bagātību, bet uz Dievu, kas mums dod visu bagātīgi baudīt; lai viņi darītu labu, būtu bagāti labos darbos, devīgi, nesavtīgi, uzkrādami sev labu mantas pamatu nākamai dzīvei, ka iegūtu īsto dzīvību.” Ievērojiet, kādas ir briesmas: paļauties uz savām bagātībām, nevis dzīvo Dievu. Kāpēc tiem, kam ir nauda, tas ir tik vienkārši, lai gan viņi zina, ka galu galā nekāda bagātība viņus neuzturēs dzīvus? Kāpēc mums visiem jābūt uzmanīgiem, lai nepaļautos uz neko citu kā tikai dzīvo Dievu?